

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาและค้นคว้าความเป็นมาและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา จากฉบับพุทธศักราช 2503 จนมาเป็นหลักสูตรใหม่พุทธศักราช 2521 จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสาร ในด้านเกี่ยวกับความเป็นมาของหลักสูตร ลักษณะหลักสูตร ในด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล ตลอดจนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของบูรณาการ หลักสูตรที่บูรณาการ แผนการสอนบูรณาการ และจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารทั้งภาษาไทยและ ต่างประเทศ

2. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยตรง เช่น ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรประถมศึกษา กรมวิชาการ หัวหน้าแผนกวิชา ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษา-นิเทศจังหวัดนครราชสีมา และครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น เพื่อได้ข้อมูลที่จะนำมา เขียนแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว โดยดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากบุคคลต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามชั่วคราว โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open - ended) เกี่ยวกับปัญหา ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะในการสอนกลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และนำไปทดลองใช้กับครูที่สอน โรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ได้แก่

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมสามัญศึกษา และสังกัดเทศบาล สังกัดละ 5 คน รวม 20 คน

ระยะที่ 2 นำปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูระดับที่ 1 ในโรงเรียน 4 สังกัดทั้ง 20 คน มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามฉบับชั่วคราว แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนตามเนื้อเรื่องที่ปรากฏ อยู่ในแผนการสอนฉบับบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาที่ 1 ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด ลักษณะคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 1 หมายถึง ไม่มีปัญหา หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง 2 หมายถึง มีปัญหาน้อยหรือเหมาะสมมาก 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง หรือเหมาะสมพอสมควร 4 หมายถึง มีปัญหามากหรือไม่เหมาะสม 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ส่วนลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนแสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาแต่ละด้าน ลักษณะปัญหาที่ต้องการสำรวจมี 6 ด้าน คือ

- ก. ปัญหาด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการ
- ข. ปัญหาด้านจุดประสงค์การเรียนรู้
- ค. ปัญหาด้านเนื้อหา
- ง. ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนรู้
- จ. ปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้
- ฉ. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

4. สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ คือ

รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามฉบับชั่วคราวในเรื่องสำนวนและภาษาที่ใช้ ความชัดเจนของข้อความ ความไม่สมบูรณ์ของคำถาม ความสับสน ในการตีความของคำถาม ตลอดจนแบบฟอร์มของแบบสอบถาม ฯลฯ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับครูชั้นประถมศึกษา 1 โรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร สังกัดละ 4 คน รวม 16 คน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในการใช้แผนการสอน
กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษา 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งมี 6
คำถาม คือ

ก. ปัญหาด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการ	จำนวน 5 ข้อ
ข. ปัญหาด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน 6 ข้อ
ค. ปัญหาด้านเนื้อหา	จำนวน 29 ข้อ
ง. ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 11 ข้อ
จ. ปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ
ฉ. ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล	จำนวน 8 ข้อ

รวมเป็นคำถามในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 68 ข้อ

5. เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท

(Stratified Random Sampling) โดยชั้นแรกแยกครูที่สอนชั้นประถมศึกษา 1 ใน
จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 1,704 คน ออกเป็นอำเภอและกิ่งอำเภอ (มี 19
อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ) และในแต่ละอำเภอและกิ่งอำเภอแยกครูออกตามสังกัดเป็นสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมสามัญศึกษาและ

สังกัดเทศบาล ต่อจากนั้นจึงสุ่มครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดของแต่ละอำเภอ และกิ่งอำเภอมากลุ่มละ 20% คิดเป็นจำนวนครู 310 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 50% คิดเป็นจำนวนครู 40 คน ส่วนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษาและเทศบาลสุ่มมากกลุ่มละ 80% คิดเป็นจำนวนครู 30 และ 25 คน ตามลำดับ (สาเหตุที่สุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรไม่เท่ากันทุกสังกัดเป็นเพราะจำนวนประชากรในแต่ละสังกัดต่างกันมาก คือ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมากที่สุดจำนวน 1,543 คน รองลงมาคือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน 80 คน ส่วนสังกัดกรมสามัญศึกษามีน้อยและเทศบาลมีน้อยที่สุด จำนวน 50 และ 31 ตามลำดับ)

รวมตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นครูประจำการที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดของทุกอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดนครราชสีมาทั้งสิ้นจำนวน 405 คน

6. เก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับดังนี้

6.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังอำเภอแต่ละอำเภอให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล แล้วให้ทางอำเภอออกหนังสือแจ้งไปยังครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความร่วมมือและการช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

6.2 นำแบบสอบถามและหนังสือนำ และคำอธิบายการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมไปที่อำเภอแต่ละอำเภอ เพื่อแจกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยผ่านทางหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอไปยังครูใหญ่และครูตามโรงเรียนต่าง ๆ

6.3 ขอให้ครูใหญ่รวบรวมแบบสอบถามและนำส่งที่หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอและผู้วิจัยเดินทางไปรับด้วยตนเอง ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนมาเป็นจำนวน ดังนี้

ครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 310 คน ได้แบบสอบถามคืน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 90.65

ครูโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 40 คน ใ้แบบสอบถามคืน
36 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00

ครูโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา 30 คน ใ้แบบสอบถามคืน 30 คน แต่เป็น
แบบสอบถามที่ตอบไม่ครบ 6 ฉบับ จึงตัดทิ้งไป เหลือแบบสอบถาม 24 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
80.00

ครูโรงเรียนสังกัด เทศบาล 25 คน ใ้แบบสอบถามคืน 24 คน คิดเป็นร้อยละ
96.00

จำนวนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ตอบแบบสอบถามใ้แยกรายละเอียดตามเพศ อายุ
ประสบการณ์การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วุฒิทางวิชาชีพ ประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม
สัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามเพศ

สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม		
	ชาย	หญิง	รวม
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	147	134	281
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	6	30	36
3. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	6	24	24
4. เทศบาล	3	21	24
รวม	156	209	365

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามอายุ

อายุ (ปี)	สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม			
	องค์กร	ส.ช	สามัญ	เทศบาล
1. ต่ำกว่า 21 ปี	28	3	1	1
2. 21-30 ปี	121	16	12	7
3. 30 ปีขึ้นไป	132	17	11	16
รวม	281	36	24	24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัด. แยกตามประสบการณ์
การสอนชั้น ป. 1

ประสบการณ์ในการสอนชั้น ป. 1	สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม			
	องค์การ	ส.ช.	สามัญ	เทศบาล
1. ต่ำกว่า 1 ปี	86	9	9	4
2. 1 - 5 ปี	106	15	9	11
3. 6 - 10 ปี	50	7	4	2
4. 10 ปีขึ้นไป	39	5	2	7
รวม	281	36	24	24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามวุฒิทางวิชาชีพ

วุฒิทางวิชาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม			
	องค์การ	ส.ช.	สามัญ	เทศบาล
1. ทำกว่า ป.กศ.	49	24	1	6
2. ป.กศ. หรือเทียบเท่า	68	10	4	5
3. ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า	154	2	18	13
4. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	10	0	1	0
5. สูงกว่าปริญญาตรี	0	0	0	0
รวม	281	36	24	24

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัด แยกตามประเภทการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ประเภทการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่	สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม			
	องค์การ	ส.ช.	สามัญ	เทศบาล
เคย	192	30	15	23
ไม่เคย	89	6	9	1
รวม	281	36	24	24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. นำแบบสอบถามที่ได้คืนจากครูในแต่ละสังกัด มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละสังกัดใน แต่ละ คำนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance : One-way Classification)

8. วิเคราะห์ข้อมูล

9. สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 365 ชุด มาแยกเป็น 4 ประเภท คือ ครูสังกัดกองการบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมสามัญศึกษา และสังกัดเทศบาล

2. หาเปอร์เซ็นต์จากแบบสอบถามทั้ง 365 ชุด ว่าได้คืนมาเท่าไรในแต่ละ ประเภท

3. นำแบบสอบถามของครูทั้ง 4 สังกัดมาทำรอยตะแนน (tally) เพื่อให้ทราบว่าครูชั้นประถมปีที่ 1 ทุกสังกัดมีปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตร ใหม่ในแต่ละหัวข้อมากน้อยเพียงใด

4. นำความถี่ (f) ของแต่ละหัวข้อไปคูณด้วยคะแนนที่แสดงน้ำหนักประจำ ช่วง (x) ที่กำหนดให้คือ

1	=	ไม่มีปัญหา	หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง
2	=	มีปัญหาเล็กน้อย	หรือเหมาะสมมาก
3	=	มีปัญหาปานกลาง	หรือเหมาะสมพอสมควร
4	=	มีปัญหามาก	หรือไม่เหมาะสม
5	=	มีปัญหามากที่สุด	หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

5. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อ
โดยใช้สูตร¹.

5.1 สูตรหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแต่ละประเภท

5.2 สูตรหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)

6. ที่ความหมายค่าเฉลี่ยนำหนักคำตอบจากการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แต่ละข้อ

ดังนี้

4.51 - 5.00	= มีปัญหาที่สุด	หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง
3.51 - 4.50	= มีปัญหามาก	หรือไม่เหมาะสม
2.51 - 3.50	= มีปัญหาปานกลาง	หรือเหมาะสมพอสมควร
1.51 - 2.50	= มีปัญหาน้อย	หรือเหมาะสมมาก
1.00 - 1.50	= ไม่มีปัญหา	หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง

¹ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 4. (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 42.

7. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาในแต่ละสังกัดในแต่ละด้าน โดยใช้การวิเคราะห์
ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance : One-Way Classification)
เพื่อทดสอบค่า F ratio จากสูตร $F = \frac{MS_b}{MS_w}$

F แทนค่าที่จะพิจารณาใน F - distribution

MS_b แทนค่า Mean Square ระหว่างกลุ่มตัวแปร

MS_w แทนค่า Mean Square ภายในกลุ่มตัวแปร

ถ้าพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ S-Method
(Scheffe' Method) โดยการคำนวณจากค่าของ MS_w ที่ได้²

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (อัครสาเนา), หน้า 74.

²Gene V. Glass, and Julian C. Stanley, Statistical Method
in Education and Psychology (New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1970),
p. 393.